

**SPRAWOZDANIE KOMISJI:
FINANSÓW PUBLICZNYCH ORAZ GOSPODARKI**

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie
ustawy o kredycie konsumenckim (druk nr
1043).**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierował w dniu 31 października 2002 r. powyższy projekt ustawy do Komisji: Finansów Publicznych oraz Gospodarki do pierwszego czytania.

Komisje: Finansów Publicznych oraz Gospodarki po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 20 listopada 2002 r. oraz 26 lutego 2003 r.

wnoszą:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisje – zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu – przedstawiają na żądanie wnioskodawcy następujący wniosek mniejszości

1) w art. 1 zmianie 8 nadać brzmienie:

„8) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

“1. Konsument, z zastrzeżeniem ust. 6 i art. 12 ust. 1, może, bez podania przyczyny, odstąpić od umowy o kredyt konsumencki w terminie 3 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli umowa o kredyt konsumencki nie zawierała informacji o

uprawnieniu do odstąpienia od umowy, konsument może odstąpić od umowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania informacji o prawie odstąpienia od umowy, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy.”,

b) w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

“Termin do odstąpienia od umowy jest zachowany, jeżeli konsument przed jego upływem złoży pod wskazanym przez kredytodawcę adresem oświadczenie o odstąpieniu od umowy lub nada je listem poleconym.”;

Warszawa, dnia 26 lutego 2003 r.

Przewodniczący
Komisji Gospodarki
i Sprawozdawca

/-/ Adam Szejnfeld

Zastępca
Przewodniczącego
Komisji Finansów Publicznych

/-/ Stanisław Stec

USTAWA

z dnia 2003 r.

o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim

Art. 1.

W ustawie z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 100, poz. 1081) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) o wysokości mniejszej niż 500 zł i większej niż 80 000 zł albo równoważności tych kwot w innej walucie niż waluta polska; wartość waluty obcej oblicza się według średniego kursu ogłaszanego przez NBP dla danej waluty obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia umowy,”

b) w ust. 2:

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeznaczony na nabycie własności nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego, udziału we współwłasności nieruchomości, ekspektatywy odrębnej własności lokalu, budowę, odbudowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, remont budynku lub lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość lub na nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, wniesienie wkładu mieszkaniowego bądź budowlanego do spółdzielni mieszkaniowej oraz nabycie wierzytelności wynikającej z umowy zawartej przez osobę trzecią z przedsiębiorcą budowlanym obejmującej prawa z tytułu wniesionego wkładu budowlanego,”

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) przeznaczony na spłatę kredytu zaciągniętego na cele, o których mowa w pkt 3,”

- dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) przewidujących limit zadłużenia pożyczek i kredytów odnawialnych w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym lub w innych rachunkach oszczędnościowych innych niż rachunki kart kredytowych, z zastrzeżeniem art. 5a; do umów tych stosuje się art. 11.”;

2) w art. 4:

a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie doręczyć konsumentowi egzemplarz umowy.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, jeżeli nie jest możliwe określenie wysokości kredytu konsumenckiego, czasu trwania umowy oraz terminów spłat kredytu, należy przyjąć, że kwota kredytu wynosi 8 000 zł, a spłata kredytu następuje w miesięcznych ratach w ciągu 12 miesięcy kalendarzowych.”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadkach gdy kredytodawca nie doręcza konsumentowi egzemplarza umowy w chwili jej zawarcia obowiązany jest wręczyć konsumentowi niepodpisany informacyjny egzemplarz umowy odpowiadający jej treści.”;

3) w art. 5 w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli kredyt konsumencki przeznaczony jest na nabycie określonej rzeczy lub usługi, umowa o kredyt konsumencki, niezależnie od danych zawartych w art. 4, powinna zawierać:”;

4) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. W przypadkach umów o kredyt konsumencki, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 5, umowa powinna być zawarta na piśmie, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie doręczyć konsumentowi egzemplarz umowy.

2. Umowa, oprócz danych określonych w art. 4¹ ust. 2 pkt 1, 4 i 7, powinna zawierać:

- 1) limit kredytu, jeżeli jest określony,
- 2) informacje o opłatach i prowizjach oraz inne koszty, do zapłaty których zobowiązany jest konsument w związku z zawartą umową,
- 3) warunki spłaty kredytu,
- 4) informację o terminie, sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta, o którym mowa w art. 11.”;

5) w art. 7 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) ustanowienia, zmiany oraz związanych z wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczenia, z wyjątkiem kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu - wraz z oprocentowaniem i pozostałymi kosztami - na wypadek śmierci, inwalidztwa, choroby lub bezrobocia konsumenta.”;

6) w art. 8:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, konsument jest obowiązany poinformować kredytodawcę o zamiarze wcześniejszej spłaty kredytu najpóźniej w terminie 3 dni przed jej dokonaniem.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Za wcześniejszą spłatę kredytu kredytodawca nie może zastrzec prowizji.”;

7) w art. 9:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę „nie na zlecenie” lub inną równoznaczną.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie po spełnieniu przez konsumenta świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki zwrócić weksel konsumentowi.”;

8) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Konsument, z zastrzeżeniem ust. 6 i art. 12 ust. 1, może, bez podania przyczyny, odstąpić od umowy o kredyt konsumencki w terminie 10 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli umowa o kredyt konsumencki nie zawierała informacji o uprawnieniu do odstąpienia od umowy, konsument może odstąpić od umowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania informacji o prawie odstąpienia od umowy, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy.”,

b) w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Termin do odstąpienia od umowy jest zachowany, jeżeli konsument przed jego upływem złoży pod wskazanym przez kredytodawcę adresem oświadczenie o odstąpieniu od umowy.”;

9) w art. 13 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli z powodu nienależytego wykonania zobowiązania nastąpiło obniżenie ceny rzeczy lub usługi nabytej z wykorzystaniem kredytu konsumenckiego, konsument jest zwolniony z obowiązku spłaty kredytu w części odpowiadającej kwocie, o którą nastąpiło obniżenie ceny, jeżeli między podmiotem, z którym konsument zawarł umowę o nabycie rzeczy lub usługi, a kredytodawcą istnieje umowa, na mocy której kredyt na nabycie rzeczy lub usługi jest dostępny wyłącznie od tego kredytodawcy.”;

10) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. Jeżeli konsument nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu konsumenta, w trybie określonym w umowie kredytowej, do zapłaty

zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy nie może być krótszy niż 30 dni.”;

11) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. W ofertach i reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zawierających jakiegokolwiek dane dotyczące kosztu kredytu konsumentowi kredytodawca lub podmiot pośredniczący w zawarciu umowy są obowiązani podawać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania, wyliczoną od całkowitego kosztu kredytu.”;

12) w załączniku do ustawy w części I „Wzór obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania” ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Poszczególne litery i symbole użyte we wzorze oznaczają:

K	- numer kolejnej wypłaty raty kredytu;
K'	- numer kolejnej spłaty kredytu lub kosztów;
A_K	- kwotę wypłaty raty kredytu „ K ”;
$A'_{K'}$	- kwotę spłaty kredytu lub kosztów „ K' ”;
Σ	- sumę;
m	- numer ostatniej wypłaty raty kredytu;
m'	- numer ostatniej spłaty kredytu lub kosztów;
t_K	- okres, wyrażony w latach lub ułamkach lat, między pierwszą wypłatą i kolejnymi wypłatami, począwszy od 2 do wypłaty „ m ”;
$t_{K'}$	- okres, wyrażony w latach lub ułamkach lat, między pierwszą wypłatą kredytu i kolejnymi spłatami kredytu lub kosztów, począwszy od 1 do spłaty „ m' ”;
i	- rzeczywistą roczną stopę oprocentowania.”.

Art. 2.

Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/ 412 /2003/DPE/gg

Warszawa, 6 marca 2003 r.

**Pan
Adam Szejnfeld
Przewodniczący Komisji Gospodarki
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej**

Opinia do sprawozdania Komisji Finansów Publicznych oraz Gospodarki o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim (Druk nr 1043), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), w związku z art. 42 ust. 4 oraz art. 43 ust. 1 i 3 Regulaminu Sejmu, przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji Finansów Publicznych oraz Gospodarki o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim (GOS-0150-102-2003, druk sprawozdania 1362), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem projektu ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim jest wyeliminowanie powstałych problemów interpretacyjnych.
- II. Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską (TWE) traktuje ochronę konsumenta w szczególny sposób, podkreślając w art. 95 ust. 3, że Komisja Europejska w przedkładanych propozycjach w dziedzinie ochrony konsumenta będzie brała za podstawę wysoki poziom ochrony. Jednocześnie art. 153 TWE stwierdza, że w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumenta, należy przyczyniać się do ochrony interesów ekonomicznych konsumentów jak też promować ich prawo do należytej informacji. Przesłanki te leżą również u podstaw Dyrektywy Rady nr 87/102/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie ujednoczenia ustaw i przepisów

wykonawczych państw członkowskich dotyczących kredytów konsumenckich (zmienionej następnie przez Dyrektywę Rady nr 90/88 EWG z dnia 22 lutego 1990 r i Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 98/7/WE z dnia 16 lutego 1998 r.). Godnym uwagi jest także fakt, że zarówno przepisy prawa pierwotnego (art. 153 ust. 5 TWE) jak i prawo wtórne w postaci przepisu art. 15 Dyrektywy 87/1002/EWG, zgodnie wskazują, że państwa członkowskie mogą zachować lub przyjąć bardziej rygorystyczne postanowienia od postanowień prawa wspólnotowego w celu ochrony konsumenta, zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi z Traktatu.

Należy zaznaczyć, że 11 września 2002 r. Komisja Europejska przyjęła propozycję nowej dyrektywy o kredycie konsumenckim. Celem tego projektu jest bardziej precyzyjne określenie warunków, zasad oraz kosztów związanych z udzieleniem kredytu konsumenckiego.

- III. Obecne brzmienie projektu ustawy po rozpatrzeniu na posiedzeniu Komisji Finansów oraz Gospodarki jest zgodne z prawem wspólnotowym. Poprzednia wersja zapisów stała w sprzeczności z postanowieniami Dyrektywy 87/102/EWG.

Przede wszystkim wyeliminowano przepis z pkt 1 podpkt c) dotyczące wyłączenia spod obowiązywania ustawy kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o kredytach i pożyczkach studenckich oraz przepis dotyczący umów o kredyt konsumencki, których przedmiotem jest nabycie papierów wartościowych, udziałów w spółce, jednostek uczestnictwa, opcji transakcji terminowych oraz praw z nich wynikających.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 2 ust. 2 Dyrektywy państwo członkowskie może jedynie po konsultacjach z Komisją Europejską wyłączyć spod niniejszej Dyrektywy pewne rodzaje kredytów tzn. takich, które udzielane są według stawek obliczanych poniżej aktualnych stawek rynkowych oraz niedostępnych dla ogółu społeczeństwa. Konsultacje takie nie zostały przeprowadzone, stąd też wniosek, że wyłączenie takie potraktowane zostanie jako niezgodne z prawem wspólnotowym.

W kwestii umów o kredyt konsumencki, których przedmiotem jest nabycie papierów wartościowych, udziałów w spółce, jednostek uczestnictwa, opcji transakcji

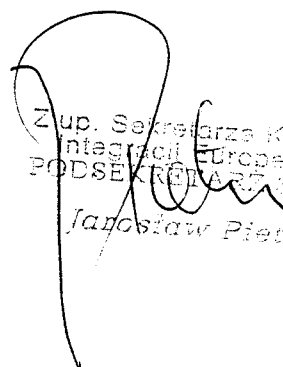
terminowych oraz praw z nich wynikających należy jasno stwierdzić, że zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt. a Dyrektywy 87/102/EWG konsumentem jest każda osoba fizyczna, która w transakcjach objętych przepisami tej Dyrektywy działać będzie w celach nie związanych z jej zawodem. Nabywanie papierów wartościowych, udziałów w spółce, jednostek uczestnictwa, opcji transakcji terminowych oraz praw z nich wynikających nie jest prowadzeniem działalności gospodarczej, dlatego też nie można wyłączyć tej grupy konsumentów, która w celach nieprofesjonalnych nabywa papiery wartościowe, udziały w spółce czy jednostki uczestnictwa. Takie rozwiązanie legislacyjne stałoby w sprzeczności z prawem wspólnotowym. Wyeliminowanie z przepisów projektowanej ustawy wymienionych wyżej wyłączeń jest zatem zgodne z prawem wspólnotowym.

- IV. Zmiana 6 projektowej ustawy dotyczy wcześniejszej spłaty kredytu. Dyrektywa 87/102/EWG w art. 8 stwierdza, że w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsument będzie uprawniony do uzyskania „godziwej” obniżki całkowitego kosztu kredytu. Niedopuszczalne było zatem takie rozwiązanie legislacyjne, które uprawniałoby kredytodawcę do nakładania na konsumenta dodatkowych kosztów. W związku z tym przepisem wprowadzono art. 8 ust. 3, który uniemożliwia kredytodawcy zastrzeżenia całkowitych kosztów prowizji w sytuacji wcześniejszej spłaty kredytu. Takie rozstrzygnięcie jest zgodne z przepisami prawa wspólnotowego.
- V. Najbardziej problematyczne wydaje się zagadnienie związane z terminem odstąpienia od umowy o kredyt przez konsumentów. Dyrektywa 87/102/EWG nie przewiduje konkretnego terminu, w jakim konsumenci mogą odstępować od umowy kredytowej ze względu na fakt, że jest to Dyrektywa tzw. minimalnej harmonizacji. Taki typ aktu prawa wspólnotowego daje możliwość zastosowania przez państwa członkowskie podczas implementacji takich rozwiązań legislacyjnych w krajowym porządku prawnym, które zagwarantują minimalną ochronę praw konsumentów. Jeżeli jednak państwa członkowskie uznają, iż prawa konsumentów należy wzmocnić mogą to uczynić bez zarzutu niezgodności z prawem wspólnotowym. W art. 15 Dyrektywy 87/102/EWG wyrażono to w sposób dosłowny, gdzie zapisano, że niniejsza Dyrektywa nie zabrania wprowadzenia przepisów bardziej rygorystycznych w celu ochrony konsumentów.

Przedstawiony wniosek mniejszości dotyczący art. 11 projektowanej ustawy zakłada wprowadzenie terminu trzech dni na odstąpienie od umowy o kredyt konsumencki bez podania przyczyny. Takie rozwiązanie legislacyjne w prawdzie nie stoi w sprzeczności z prawem europejskim, jednak praktyka w państwach członkowskich jest odmienna. Na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów najczęściej stosowanym terminem jest termin 7 dniowy (Belgia, Francja, Portugalia), w Irlandii jest to 10 dni zaś w Niemczech 14. Należy również zaznaczyć, że projekt nowej dyrektywy dotyczącej kredytu konsumenckiego jest już aktem prawa wspólnotowego maksymalnej harmonizacji i zawiera bezwzględne wymagania dotyczące terminu odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki bez podania przyczyny. Termin ten wynosi 14 dni. Dlatego też przychylenie się do wniosku mniejszości istotnie ograniczy prawo konsumentów do tej czynności prawnej. Obecne brzmienie przepisu dotyczącego odstąpienia od umowy w formie uzgodnionej przez Komisję Finansów Publicznych oraz Gospodarki, tj. 10 dni, jest rozwiązaniem gwarantującym konsumentom lepszą ochronę ich praw. Zachowanie w brzmienia art. 11 w wersji aktualnej jest zgodne z prawem wspólnotowym.

VI. W konkluzji stwierdzam, że sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Gospodarki o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETAARZ STANU
Janosław Pietras

Do uprzejmej wiadomości

Pan

Cezary Banasiński

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów